

1. SPOTKANIA PREZESA SEP
2. 29. ZEBRANIE PREZYDIUM ZG SEP
3. Z ARCHIWUM SEP
4. KALENDARIUM
5. OSOBOWOŚĆ TECHNIKI

1. SPOTKANIA PREZESA SEP

20 stycznia br., prezes SEP dr inż. Piotr Szymczak, uczestniczył w uroczystościach jubileuszu 40-lecia Oddziału Gorzowskiego SEP im. Jerzego Szynta, podczas którego wręczył odznaczenia i wyróżnienia stowarzyszeniowe. Szafirową Odznakę Honorową SEP z rąk prezesa SEP Piotra Szymczaka i wiceprezesa SEP Krzysztofa Wolińskiego odebrali Eugeniusz Kaczmarek i Edward Cadler.

Wręczenie Odznak Honorowych, od lewej: K. Woliński, E. Kaczmarek, E. Cadler, P. Szymczak.

oprac. Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP
fot. Krzysztof Wincencik

2. 29. ZEBRANIE PREZYDIUM ZG SEP

18 stycznia br. odbyło się kolejne zebranie Prezydium ZG SEP. Minutą ciszy uczczono pamięć kol. Lecha Bożentowicza, który zmarł 14 stycznia 2017 r.

W czasie obrad Prezydium ZG SEP:

zapoznano się z: informacją nt. działalności czasopisma *Energetyka* oraz powołano komisję do przeprowadzenia konkursu i wyłonienia kandydata na redaktora naczelnego, projektem badań diagnostycznych SEP, mających na celu opracowanie strategii SEP, **przyjęto:** informację nt. wykonania budżetu centralnego za 11 miesięcy 2016 r. oraz pracy Działu Prezydzialnego Biura SEP, propozycję uchwały w sprawie porządku obrad XXXVII NWZD oraz składu komitetu organizacyjnego, przyjęto uwagi do programu i preliminarza Akademii Młodych Liderów, po dyskusji przyjęto sprawozdanie GKR za drugi rok kadencji, informację nt. harmonogramu dalszych prac nad statutem, roczny plan imprez centralnych SEP i zadań Biura SEP, propozycje udzielania patronatu SEP,

podjęto

uchwałę w sprawie:

podziękowania dotychczasowemu redaktorowi naczelnemu newslettera *Tydzień w SEP*, powołania nowego zespołu redakcyjnego newslettera *Tydzień w SEP*, nadania Odznak Honorowych SEP, medali oraz Odznak Honorowych NOT.

oprac. Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

3. Z ARCHIWUM SEP

W 1927 r. pisaliśmy, że...

18 stycznia przy poparciu Generalnej Dyrekcji Poczty i Telegrafów Stowarzyszenie Teletechników urządziło pokaz filmu naukowo-technicznego, który przedstawiał najnowsze postępy w dziedzinie budowy sieci kabli telefonicznych o charakterze międzynarodowym. Pokaz filmu połączony był z krótkim referatem inż. Zachmatowicza „Potrzeby Polski w dziedzinie komunikacji telefonicznej oraz plany realizacji polskiej sieci kablowej”. Pokaz odbył się w Sali Wielkiej Stowarzyszenia Techników przy ul. Czackiego 3.

w styczniu we Lwowie miejskie koleje elektryczne połączono z Zakładem Oświetlenia Elektrycznego i nadano im wspólną nazwę Miejskie Zakłady Elektryczne.

w styczniu Warszawska Centrala Telefoniczna podała do wiadomości publicznej liczbę abonentów telefonicznych w Warszawie. Na koniec grudnia 1926 r. centrala obsługiwała 33 060 abonentów, którzy łącznie mieli 37 907 aparatów telefonicznych. Liczba abonentów w 1926 r. w stosunku do 1925 r. zwiększyła się o 1356 nowych abonentów, co stanowiło wzrost na poziomie 4,3%. Z powodu wzrostu liczby użytkowników centrala telefoniczna była zmuszona do powiększenia swojej siedziby, jednakże w prognozach za najbliższe lata przyrost ok. 400 nowych abonentów miesięcznie zmusił centralę do poszukiwania nowej siedziby.

W 1937 r. pisaliśmy, że...

19 stycznia w lokalu Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Oddział Warszawski SEP zorganizował odczyt kierownika elektrowni w Oslo Ralfa Wideröe „Techniczne zagadnienia współpracy elektrowni zachodniej Norwegii”. Członkowie SEP oraz zaproszeni goście mieli wstęp wolny. Spotkanie odbyło się w ramach akcji odczytowej organizowanej przez Oddział Warszawski SEP.

21 stycznia Sekcja Szkolnictwa Elektrotechnicznego SEP zorganizowała odczyt inż. Włodzimierza Kotelewskiego „Szkolnictwo elektrotechniczne wobec ustawy o ustroju szkolnictwa z dn. 11 marca 1932 roku”. W referacie szczegółowo omówiono m.in. nowe typy szkół: gimnazja i licea elektryczne, kwalifikacje i uprawnienia absolwentów, program nauczania oraz perspektywy na przyszłość zreformowanego szkolnictwa elektrotechnicznego w Polsce.

W 1977 r. pisaliśmy, że...

18 stycznia odbyło się posiedzenie Prezydium ZG SEP. W trakcie posiedzenia zapoznano się z przebiegiem prac związanych z przygotowaniem do Dni Elektryki Polskiej w Szwecji oraz Dni Elektryki Polskiej w Turcji, które zaplanowano na 12-16 czerwca 1977 r. Omówiono również przygotowania do merytorycznego programu XXX Walnego Zjazdu Delegatów SEP, który miał się odbyć w Białymstoku.

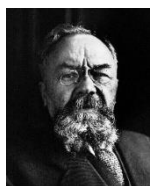
18 stycznia z inicjatywy Zarządu Głównego SEP odbyły się w Warszawie dwa odczyty przedstawicieli firmy Philips z Holandii. Tematem pierwszego referatu były elementy półprzewodnikowe do zastosowań w przemyśle. Drugi referat dotyczył silników elektrycznych prądu stałego używanych w sprzęcie audiowizualnym, w trakcie odczytu omówiono szczegółowo zakres produkcji silników prądu stałego i synchronicznych firmy Philips, używanych do produkcji układów napędowych magnetofonów, magnetowidów, gramofonów oraz dyktafonów.

20 stycznia odbyło się w Warszawie plenarne zebranie Polskiego Komitetu Oświetleniowego SEP. W trakcie zebrania przedstawiono ważniejsze prace krajowe: wydanie nowego słownika techniki świetlnej, organizację konferencji naukowo-technicznej „Problemy inwestycyjne oświetlenia drogowego we współpracy z Oddziałem Koszalińskim SEP”. Na arenie międzynarodowej na wniosek PKO zorganizowano Komitet Techniczny CIE Oświetlenie kopalń, który powołano do życia w 1975 r. w Londynie, przewodnictwem Komitetowi powierzono stronie polskiej. Podczas zebrania przedstawiono również sprawozdanie statystyczne PKO, wg którego w grudniu 1976 r. PKO liczył 131 członków indywidualnych oraz 70 członków-institucji, którzy byli zainteresowani działalnością Komitetu. Przewodniczącym Komitetu w tym czasie był prof. Tadeusz Oleszyński, który równocześnie był wieloletnim wiceprzewodniczącym Komisji Oświetleniowej CIE (CIE - International Commission on Illumination).

W 1987 r. pisaliśmy, że...

20 stycznia zostało podpisane porozumienie pomiędzy Ministerstwem Gospodarki Materiałowej i Paliwowej a Stowarzyszeniem Elektryków Polskich w sprawie współpracy w dziedzinie gospodarki paliwowo-energetycznej w Polsce. Porozumienie dotyczyło głównie działalności w zakresie: przepisów, szkoleń, nadawania uprawnień kwalifikacyjnych dla osób sprawujących dozór i funkcję eksploatacyjną urządzeń energetycznych.

oprac. Mariusz Poneta – Dział Organizacyjny Biura SEP
 źródła: Przegląd Elektrotechniczny nr 2/1927 r.,
 Przegląd Elektrotechniczny nr 1-2/1937 r.,
 Serwis Prasowy nr 1-3/1977 r.,
 Serwis Informacyjny 1-4/1987 r.

4. KALENDARIUM**16 stycznia**

1853 – urodził się André Jules Aristide Michelin (zm. 4 kwietnia 1931 r.) – francuski przemysłowiec i wynalazca, który wraz ze swoim bratem Édouardem wynalazł w 1891 r. rozbiernalną oponę pneumatyczną z dętką. Ich wynalazek znalazł zastosowanie najpierw w kołach rowerowych, a później

w kołach samochodowych. Dzięki temu zakłady Michelin w Clermont-Ferrand stały się jednym z największych na świecie producentów opon samochodowych.

17 stycznia

1834 – zmarł Giovanni Aldini (ur. 10 kwietnia 1762 r.) – włoski fizyk, badacz elektryczności oraz jej oddziaływania na organizmy zwierzęce i ludzi. Siostrzeniec Luigiego Galvaniego. Badał możliwości ochrony ludzkiego życia i mienia przed ogniem (testował m.in. różne materiały np. azbest). Interesowała go też hydraulika – poczynił interesujące obserwacje fali powodziowej, pracował nad nowatorskimi systemami dźwigni hydraulicznych, ulepszył metody wykorzystania pary wodnej w fabryce jedwabiu.

1910 – zmarł Friedrich Wilhelm Kohlrausch (ur. 14 października 1840 r.) – niemiecki fizyk. Jeden z twórców fizyki doświadczalnej (laboratoryjnej). Zajmował się przede wszystkim elektrochemią. Prowadził badania nad elektrolitami. Konstruował nowe przyrządy pomiarowe do badań fizycznych.
1975 – utworzono przedsiębiorstwa: Elektrownia Bełchatów i Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów.

18 stycznia

1829 – urodził się Ludvig Valentin Lorenz (zm. 9 czerwca 1891 r.) – duński matematyk i fizyk. Opracował równania matematyczne, wyjaśniające zjawiska takie jak zależności pomiędzy załamaniem światła a gęstością czystej substancji przezroczystej, a także zależność między przewodnością elektryczną i cieplną metalu a temperaturą (prawo Wiedemanna-Franza-Lorenza).

1878 – zmarł Antoine César Becquerel (ur. 7 marca 1788 r.) – francuski fizyk. Znaczenie zyskały jego liczne prace z dziedziny elektrochemii, magnetyzmu i o wpływie wycinania lasów na klimat. Obserwował zjawiska fotowoltaiczne, polaryzację elektrod w ogniwie galwanicznym oraz diamagnetyzm. Jego wnuk Henri Becquerel otrzymał w 1903 r. Nagrodę Nobla za odkrycie promieniotwórczości.

19 stycznia

1813 – urodził się Henry Bessemer (zm. 15 marca 1898 r.) – brytyjski inżynier i wynalazca. Twórca pierwszej przemysłowej metody otrzymywania stali (1856 r.) za pomocą tzw. procesu konwertorowego. Bessemer kontynuował prace wynalazcze aż do późnej starości (wynalazł m.in. tzw. piec solarny i maszynę do polewania diamentów).

1954 – zmarł Theodor Franz Eduard Kaluza (ur. 9 listopada 1885 r. w Opolu) – niemiecki matematyk i fizyk. Znany z prób unifikacji ogólnej teorii względności z elektromagnetyzmem za pomocą aparatu przestrzeni pięciowymiarowej. Jego koncepcja interpretacji fundamentalnych sił fizycznych z użyciem dodatkowych wymiarów stała się popularna znacznie później, z nadejściem teorii strun. Był poliglota, znał 16

języków obcych.

20 stycznia

1775 – urodził się André Marie Ampère (zm. 10 czerwca 1836 r.) – francuski fizyk i matematyk, zajmujący się m.in. badaniem zjawiska elektromagnetyzmu. Za największe dokonanie Ampère'a uważany jest jego wkład w rozwój nauki o elektryczności i magnetyzmie. 10 czerwca na całym świecie obchodzony jest jako Międzynarodowy Dzień Elektryka.

1901 – zmarł Zénobe Théophile Gramme (ur. 1826 r.) - belgijski elektrotechnik. W 1869 r. wynalazł komutator, przyczyniając się do rozwoju maszyn elektrycznych prądu stałego. W 1871 r. zbudował pierwszą prądnicę prądu stałego, zwaną od jego nazwiska prądnicą Gramme'a.

21 stycznia

1901 – zmarł Elisha Gray (ur. 8 lutego 1835 r.) – amerykański inżynier elektryk, współzałożyciel Western Electric Manufacturing Company. Największy rozgłos przyniosło mu zbudowanie w 1876 r. w Highland Park w Illinois prototypu telefonu. Jest uważany przez niektórych za prawdziwego wynalazcę telefonu o zmiennym oporze, pomimo tego że utracił patent na rzecz Alexandra

Bella.

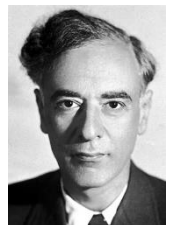
1954 – został zwodowany USS Nautilus, pierwszy amerykański okręt podwodny o napędzie atomowym.

1969 – doszło do wypadku jądrowego w szwajcarskiej podziemnej elektrowni atomowej w Lucens.

22 stycznia

1900 – zmarł David Edward Hughes (ur. 16 maja 1831 r.) – amerykański fizyk i wynalazca, a także muzyk i pedagog muzyczny pochodzenia brytyjskiego. W 1855 r. zbudował telegraf Hughesa, popularnie zwany „juz”, czyli drukujący aparat telegraficzny z klawiaturą, a w 1878 r. – stykowy mikrofon węglowy.

1908 – urodził się Lew Dawidowicz Landau (zm. 1 kwietnia 1968 r.) – fizyk rosyjski, laureat Nagrody Nobla z fizyki (1962 r.) za teorię materii skondensowanej, szczególnie ciekłego helu. Był wszechstronnym teoretykiem, zajmującym się m.in.: fenomenami nadciekłości i nadprzewodnictwa, elektrodynamiką kwantową, fizyką jądrową i fizyką cząstek elementarnych.

1941 – zmarł František Křižík, czeski inżynier elektryk, wynalazca, przemysłowiec (ur. 1847 r.).

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW
(źródło pl.wikipedia.org)

5. OSOBOWOŚĆ TECHNIKI

František Křižík urodził się 8 lipca 1847 r. w Plánicach, zmarł 22 stycznia 1941 r. w Stádlecu k. miasta Tábor – czeski wynalazca, inżynier elektryk i przemysłowiec. Pochodził z biednej rodziny – jego ojciec był szewcem. Szkołę średnią ukończył w Pradze, ale brak pieniędzy uniemożliwił mu zdanie matury. Pomimo to został przyjęty na politechnikę w Pradze. W roku 1878 r. opracował system sygnalizacji kolejowej. W roku 1881 wynalazł

w Pilźnie nowy typ lampy łukowej, którą opatentował przed Wernerem von Siemensem i produkował w swojej fabryce w Pilźnie, a od roku 1884 w Karlínie. W 1888 r. wybudował na Žižkovie pierwszą elektrownię w Czechach, a następnie kilka kolejnych. W roku 1891 wybudował na potrzeby Wystawy Jubileuszowej linię tramwaju elektrycznego, a teren wystawy oświetlały jego lampy. W roku 1903 wybudował pierwszą elektryczną linię kolejową z miasta Bechyně do miasta Tábor.

oprac. Jerzy Szczurowski - SEP COSiW
(źródło pl.wikipedia.org)

Tydzień w SEP [113] 16 - 22 stycznia 2017

Zespół redakcyjny:

Olga Górczak - redaktor naczelny, Katarzyna Gut - sekretarz, Bolesław Pałac, Krzysztof Lewandowski - redaktor techniczny, Krzysztof Woliński - rzecznik prasowy SEP

KONTAKT Z REDAKCJĄ:

ul. Świętokrzyska 14, 00-050 Warszawa,
tel. (22) 556 43 05, kom. 533 314 914
e-mail: redakcja.sep@sep.com.pl